

Taseme nr	Andmeobjekti** nimetus	Andmeobjekti sisu	PA tulemus 2019	Tegelik tulemus 2019	Hinnang täitmisele 2019
	<b>Alavaldkond</b>	<b>Keskkonnakaitse</b>			
	<b>1. Alaeesmärk</b>	<b>Tagatud on keskkonna ja elurikkuse kaitse</b>			
Möödik 1		Looduse mitmekesisuse ja loodusressursside kaitstus (kaitstavate alade pindala osakaal maismaast), %	vähemalt 18,8	19,4	Täidetud
Möödik 2		Reovee kogumise ja puhastamise osas nõuetele vastavate üle 2000 ie koormusega reoveekogumisalade osakaal, %	93	96,5	Täidetud
Möödik 3		Rangelt kaitstavate metsade osakaal, %	vähemalt 10	14,1	Täidetud
Möödik 4		Välisõhu saasteainete sisalduse vähenemine, %	Sihttaset ei määrata.	2018.a tase: SO2 30,9 tuh tonni; NOx 32,1 tuh t; LOÜ 22,4 tuh t; PM2,5 6,8 tuh t; NH3 10,3 tuh t. 2019. a andmeid ei ole veel, esitame 2021.a.	Täidetud
Möödik 5		Elanikkonna osakaal, kes teadvustab kliimamuutustega kaasnevaid riske, %	31	32	Täidetud
Möödik 6		Heas keskkonnaseisundis oleva mere osakaal, %	59	Ettepanek kasutada indikaatorit: Head keskkonnaseisundit näitavate merestrateegia indikaatorite osakaal - 49,7%.	Täidetud osaliselt
Möödik 7		Heas seisundis olevate veekogumite osakaal, %	71	54%	Täitmata
Möödik 8		Eesti majanduslikult oluliste kalaliikide varudest heas seisus olevate kalavarude osakaal, %	49	2019. a tulemus koondatakse 2020 a maikuus, sest teadlaste aruanded 2019. a erinevate liikide kohta saabuvad erinevatel aegadel (jaanuar-mai 2020). 2019.a prognoos 49	Täidetud
	<b>Meede 1.1 (M)</b>	<b>Loodusväärtuste kaitse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Liikide ja elupaikade soodne seisund ja maastike mitmekesisus on tagatud ning elupaigad toimivad ühtse ökoloogilise võrgustikuna.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Liikide soodsa seisundi tagamine	Kehtestatud ja rakendatud on vähemalt 155 liigi (eelisjärjekorras loodus- ja linnudirektiivi ning I kaitsekategooria liigid) tegevuskava nende kaitse üleriiklikuks korraldamiseks; Vajalikud ohjamiskavad on kehtestatud ja rakendatud; Punase nimestiku toimimise põhimõtted on rakendatud; Võõrliikide seiremetoodikad on väljatöötatud ja rakendatud; Edendatakse <i>Ex-situ</i> liigikaitsega seotud tegevusi. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Liigi kaitse tegevuskava või selle eelnõu on koostatud 206 liigile, 6 liigile on kinnitatud ohjamiskava; Punase nimestiku raames on hinnatud ligi 14 000 liiki; Euroopa naaritsa ex situ kaitse korraldamiseks on lõpule viidud projekt "Loomaaia liigikaitse labori naaritsaaedikute kompleksi ehitus ja DNA labori sisustus"; Toimub iga-aastane karuputke kolooniate ning mere võõrliikide seire;	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Elupaikade soodsa seisundi tagamine	Kaitstavate aladega ökoloogiliselt sidus elupaikade võrgustik toimib; Elupaikade kaitsekorralduskavad on välja töötatud; Taastatakse ohustatud elupaiku; Poollooduslike koosluste hooldamiseks tehakse vajaminevaid investeeringuid. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Sookoosluste veerežiimi taastamistööd on tehtud 6800 ha; hoolduses on 36 000 ha ning taastamises oli ca 4000 ha poollooduslike kooslusi; poollooduslike koosluste hooldamiseks vajalikud investeeringuid on vajalikus mahus tehtud	Osaliselt täidetud
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Maastike kaitse	Taastatakse ja säilitatakse kaitstavate maastike väärtusi. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Maastike kaitse aspektist olid olulised kaitstavate loodusobjektide kaitse-eeskirjade uuendamised ning üldplaneeringute koostamise protsessis osalemine, samuti maastikeväärtuste säilimisele suunatud praktilised looduskaitse tööd. Maastikealase koostöö edendamise aspektist oli oluline maastikukonventsiooni rakendamise tööühma moodustamine.	Täidetud
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Loodusobjektide kaitse korraldamine	Kõigile kaitstavatele loodusväärtustele on tagatud kohane kaitse, selleks vajalikud kavad on kinnitatud ja rakendamisel; Kaitsealadele on kehtestatud ajakohased kaitse-eeskirjad; Arendatakse kaitsealade infrastruktuuri, sh külastuskorraldus, sh külastuskorraldus, tähtsustades eriti rahvusparke.	2019. a kinnitati 23 Vabariigi Valitsuse määrust ja 4 ministri määrust loodusobjektide kaitsekordade korrigeerimiseks ja loodusväärtuste kaitse tagamiseks. Sealhulgas moodustati uus Apollo merekaitseala ja 58 uut looduskaitseala salu- ja laanemetsade kaitseks. 2 kaitseala võeti kaitse alt maha. Kaitsekorralduskavadega on kaetud pindalaliselt 86% Natura 2000 loodusaladest ja 69% linnualadest.	Täidetud

	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Andmete kättesaadavuse tagamine ja loodusteaduslike kogude säilitamine	Inventeeritakse kaitstavaid liike ja elupaiku ja korrastatakse andmehõivet; Natura elupaikade, liikide ja kaitsekorralduskavade andmehalduse põhimõtted on täiendatud ja ellu rakendatud. Elurikkuse andmete ja info kättesaadavus on paranenud läbi tõhusamate andmehaldus- ja avalikustamisvahendite loomise.	Kaitstavaid liike ja elupaiku inventeeriti 10 205 hektaril; Valmis EELISe (Eesti Looduse Infosüsteem) uuendamise ärianalüüs.	Täidetud
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Rahvusvaheline koostöö elurikkuse kaitseks	Looduskaitstes ja loodusressursside kasutuses on rakendatud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni põhimõtted; Nagoya geneetiliste ressursside protokoll on ratifitseeritud ja rakendatud, et tagada juurdepääs geneetilistele ressurssidele ja nendest saadava tulu õiglane jaotamine; Osaletakse rahvusvahelistes koostöövõrgustike töös.	Looduskaitstes ja loodusressursside kasutuses on rakendatud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni põhimõtted; osaletakse rahvusvaheliste koostöövõrgustike töös.	Täidetud
	<b>Tegevus 7 (T)</b>	Looduskaitsepiirangute kompenseerimine ja looduskaitsetööde toetamine	Kõigile kaitstavatele aladele on rakendatud asjakohased kompensatsioonimehhanismid; Ühtekuuluvuspoliitika Fondide rakenduskava meetme 8.1 „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine“ tegevusi rakendatakse; Poollooduslike koosluste hooldamise toetust, Natura 2000 toetust põllumajandusmaale ja Natura 2000 toetust erametsamaale makstakse Maaelu arengukava raames; Range kaitse all olevate eramaade riigile omandamise süsteem toimib efektiivselt; Kaitstavate liikide poolt tekitatud kahjude kompenseerimise süsteem toimib efektiivselt.	2019. a omandati 38 kinnisasja, omandamise järjekorras on veel 114 kinnistut; Natura 2000 võrgustikust väljaspool olevatel kaitstavate loodusobjektide metsatoetuse meede on kinnitatud ja metsatoetuse maksmise süsteem rakendunud. Poollooduslike koosluste hooldamise toetust, Natura 2000 toetust põllumajandusmaale ja Natura 2000 toetust erametsamaale makstakse Maaelu arengukava raames; Kaitstavate liikide poolt tekitatud kahjude kompenseerimise süsteem toimib efektiivselt.	Täidetud
	<b>Tegevus 8 (T)</b>	Bioloogilise ohutuse tagamine	Nagoya-Kuala Lumpuri vastutuse ja kahjude hüvitamise protokoll on rakendatud, et tagada GMO-de kasutamise tõhus kontroll ja kahjude hüvitamine.	Nagoya-Kuala Lumpuri vastutuse ja kahjude hüvitamise protokoll on rakendatud.	Täidetud

	<b>Algatus 1</b>	Rahvusparkide esitlus- ja tutvustumaterjalide koostamine, külastuskoormuse mõju hindamine	Valminud on rahvusparkide esitlusmaterjalid (lühifilmid ca 10-15 min eesti ja inglise keeles gruppidele ning kodulehel kajastamiseks); võimalusel valminud 5 RP kultuuripärandit tutvustav(ad) trükis(ed)	Valminud on rahvusparke tutvustavad lühifilmid ja rahvusparkide uued trükised.	Osaliselt täidetud
	<b>Algatus 2 (seotud tegevusega 7)</b>	Looma tekitatud kahju hüvitamisel riigiabi skeemi rakendamine. Hetkel toimub põllumajandustootjatele kahju hüvitamine Euroopa Komisjoni vähese tähtsusega abi määruse (EÜ) nr 1408/2013 alusel.	On fikseeritud põhimõtteline otsus loomakahjude hüvitamise viimiseks riigiabi skeemi, selleks on kirjeldatud muutmist vajavad õigusaktid ja koostatud või on koostamisel muudatuste eelnõud; kirjeldatud vajadused kahjude hindamise ja maksmise meetodika riigiabi nõuetega kooskõlla viimiseks.	2019. alguses otsustati, et teema ei ole hetkel prioriteetne, edasiste tegevuste osas kokkulepe puudub.	Täitmata
	<b>Meede 1.2 (M)</b>	<b>Metsade ja ulukite kaitse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Metsade mitmekesisuse, sh looduslike protsesside ja Eestile omaste liikide elujõuliste populatsioonide säilimine on tagatud ning ulukiliikide vaheline ökoloogiline tasakaal hoitud.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Rangelt kaitstavate metsade tüpoloogilise esinduslikkuse täpsustamine	Rangelt kaitstavate metsade valim on esinduslik.	Rangelt kaitstavate metsade tüpoloogilist esinduslikkust on oluliselt täiendatud. 2019. a lisandus range kaitse vajakute täitmiseks uusi kaitstavaid alasid ca 26 700 ha (laane-, salu- ja soovikumetsad). Lisaks lisandub jooksvalt kaitstavaid alasid riigimetsas VEPide inventeerimise käigus ning kaitsealade ümbertsooneerimisel.	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Majandamispiirangutega metsade loodusväärtuste ja kaitsepiirangute süstemaatiline seire, järelevalve, alade ja kaitsemeetmete pidev ajakohastamine	Majandamispiirangutega metsade valim on ajakohane. Teostatav seire on kaasaegne ja vajaduspõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	2019. aastal on jätkunud kaitstavate metsade eeskirjade uuendamine.	Täidetud

	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Ulukite arvukuse hindamine ja selle põhjal küttimeetpanekute tegemine	Küttimeetpanekute ei rikuta ulukiliikide vahelist looduslikku tasakaalu. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	2018-2019 jahiaasta ulukiseire aruanne on õigeaegselt ja ettenähtud mahus esitatud. Ulukiseireandmete kogumise kvaliteet ja hinnangute andmine ulukite arvukusele ja selle muutustele on paranenud. Kehtivate tegevuskavade planeeritud tegevused on ellu viidud ning on algatatud uue suurkiskjate kaitse ja ohjamiskava koostamise ettevalmistamine.	Täidetud.
	Tegevus 4 (T)	Eramaal vääriselupaikade kaitse kompenseerimine	Vääriselupaikade kaitseks on võimalusel sõlmitud uusi lepinguid. Sellega tõhustatakse metsade mitmekesisuse kaitset ning samas leevendatakse looduskaitseprobleeme metsaomanikega ning tõuseb metsaomanike rahulolu.	2019. aastal suurendas Keskkonnaministeerium vääriselupaikade kaitseks mõeldud eelarvet 80 000 euro võrra, mis mitmekordistas sõlmitud lepingute arvu. 2019. aastal sõlmiti VEP lepinguid 55 kogupindalaga 126 hektarit.	Täidetud
	<b>Meede 1.3 (M)</b>	<b>Kalavarude kaitse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Saavutatud ning säilitatud on kalavarude hea seisund			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Optimaalse kalapüügikoormuse ja jätkusuutliku kalavarude kasutamise tagamine	Kalapüügivõimalused on kehtestatud teadusuuringute ja -soovituste alusel või vastavalt pikaajalistele majandamiskavadele; Kalavarude hea seisundi saavutamine ja hoidmine läbi optimaalse püügikoormuse ja haldusmeetmete; Eesti seisukohad on kaitstud EL institutsioonides ja rahvusvaheliste kalanduskokkulepete raames sh kalapüügikvoodid on tagatud Eesti kaluritele; Edendatud on ressursisäästlike püügivahendite kasutamist vähendamaks alamõdulise kala kaaspüüki; Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Kalapüügivõimalused on kehtestatud teadusuuringute ja -soovituste alusel ja vastavalt pikaajalistele majandamiskavadele; kalavarude hea seisundi saavutamine ja hoidmine läbi optimaalse püügikoormuse ja haldusmeetme (suurendati Pärnu jõe suudmeala sügisest kalapüügi keeluala - kehtestati ajutiste püügikitsenduste KeM määrusega); MeM-i koha elumuse uuringu esimesed tulemused avaldati; teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad. Valmis Põllumajanduse ja kalanduse arengukava aastani 2030 (PõKa).	Täidetud

	<b>Tegevus 2 (T)</b> Kalaliikide loodusliku mitmekesisuse säilitamine ning ohustatud ja kaitsealuste kalaliikide asurkondade taastamine	Ohustatud kalaliikide sugukarjade pidamiseks ja loodusest toodud eluskalade karantiinis hoidmiseks on vajalikud tingimused loodud RMK Põlula kalakasvatuse osakonnas; Loodud on krüo geenipank Eesti algupäraste lõhepopulatsioonide geneetilise mitmekesisuse säilitamiseks ja asurkondade taastamiseks; Kalakasvatustööstus aitab kaasa kalapopulatsioonide mitmekesisuse ja arvukuse tõusule. Varude kalakasvatustööstus toimub Eesti algupärast geneetilist materjali kasutades või rahvusvaheliselt üldtunnustatud geneetilise mitmekesisuse säilitamise põhimõtteid järgides. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Kalakasvatustööstus toimub vastavalt tegevuskavale/programmidele. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad. Koostöös ETKÜ laboriga on RMK Põlula kalakasvatustööstuse krüo geenipangas hoiustatud Keila ja Kunda päritolu isaskalade niisad. Elusmaterjali toomiseks loodusest on ehitatud spetsiaalne hoone, kus on võimalik karantiinida marja ja kalu.	Täidetud
	<b>Tegevus 3 (T)</b> Kalade elupaikade ja kudealade kaitse ning taastamine	Kudealade taastamise ja jõesuudmete avamise kaudu luuakse soodsad tingimused kalavarude taastamiseks; Lõheliste olulistele vooluveekogudele rajatud kalapääsud tagavad ligipääsu kudealadele.	Jätkus töö Pärnu jõel nii Sindi karestiku taastamisega, kui ka muude projekti kuuluvate väikepaisudega. Avatud on osaliseks rändeks Vasalemma jõel olev Vanaveski pais. KeA on teinud keelduvad otsused paisutamiseks Kunda I, Kunda III, Kotka jm paisudel ning otsuste vaidlustamised on jõudnud Riigikohtusse või on sealt juba positiivsed kohtulahendid tulnud. Samuti on juhtumid aktiivses menetluses Linnamäe, Saesaare ja Hellenurme paisul. KeA on teostanud EMKF vahenditega kudealade taastamisi ja on teinud ettevalmistusi reaalsete taastamistööde ettevalmistamiseks. Ettevalmistamisel on LIFE IP Clean Est projekti raames mitmete paisude läbipääsetavaks muutmisel. Samuti ÜF looduskaitse vahenditest planeeriti ja valmistati ette TORT lõheliste jõgedel paisude ületatavaks tegemise projekt, mis läheb tööle 2020.	Täidetud

	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Harrastuspüügi taristu uuendamine/laiendamine/täiendamine	Harrastuspüügi infosüsteem on välja arendatud selliselt, et isikud, kes ei täida riigi poolt pandud aruandluskohustust, ei saa uusi püügiõigusi soetada. Toimub automaatne riskikontroll, mille tulemusena väheneb rikkumiste menetluskoormus.	Süsteemis toimub automaatne kalastuskaardi aruannete mitteesitajate kontroll iga kalastuskaardi kohta eraldi. Seoses vananenud TEHA platvormiga ning uuendamise vajadusega viidi 2019. aastal läbi vastav ärianalüüs. Õigusloome valdkonnas viidi läbi oluline muudatus merel nakkevõrguga kala püüdjatele. Varasemad kuuajapõhised nakkevõrgu kalastuskaardid asendati kalendrinädalapõhiste kalastuskaartidega. Lisaks muudeti parema monitooringu kontekstis lõhe ja meriforelli püügiks antavad kalastuskaardid jõepõhiseks.	Täidetud
	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Kalanduse kontroll ja järelevalve	Järelevalve süsteemne teostamine ja planeerimine tähtsamate kalaliikide keeluaegadel (sh kudeaegadel). Kalamajanduslikult oluliste püügi- ja maaletulekukohtade süsteemne kontrollimine. Koostatakse kontrollkavasid ja korraldatakse ühisoperatsioone. Proovide võtmine ja kontrollkaalumiste läbiviimine. Kalapüügiga tegelevate isikutega aktiivsem koostöövõimaluste otsimine. Riskipõhise järelevalve infotehnoloogiliste süsteemide ja rakenduste arendamise alustamine.	Planeeritud tegevuste maht on realiseeritud. Kalamajanduslikult oluliste püügi- ja maaletulekukohtade süsteemne kontrollimine on vastavalt planeeritule ellu viidud (kontrollitud ca 6,5% Peipsi lossimisistest, ca 7% traalpüügi lossimisistest ja ca 5% kastmõrdade lossimisistest). Samuti viidi Läänemeresel traalpüügi ja kastmõrdaga püütud kala lossimisel läbi kontrollkaalumisi ja proovivõtmisi (ca 7% traallaevade lossimisistest ja ca 5% kastmõrdade lossimisistest). 2019. aastal viidi ellu 14 erinevat ühisreidi/kontrollikava, et tagada järjepidevam järelevalve aktiivsemates püügikohtades ja ka kudeaegadel kui -aladel. Eesti Kalastajate Selts kaasati vastavalt piirkondade võimalustele ja vajadustele sügisperioodil lõheliste kudejõgede kontrollimisega seotud tegevustesse. Riskipõhise järelevalve infotehnoloogiliste süsteemide ja rakenduste arendamisega (KARI) on algust tehtud.	Täidetud
	<b>Meede 1.4 (M)</b>	<b>Veekaitse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Saavutatud ning säilitatud on pinnavee (sh rannikuvee) ja põhjavee hea seisund.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Tervikveemajanduse korraldamine	Toimub veemajanduskavade meetmeprogrammide ja üleujutusrisiki maandamiskavade rakendamine. 2019 a lõpuks on valminud alusuuringud uute veemajanduskavade koostamiseks ja kinnitatud üleujutusohu piirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid uue üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava koostamiseks. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine sh piisav seisundi hinnangute andmiseks ning seireandmed ja nende põhjal tehtud hinnangud on kättesaadavad. Kogu veealane informatsioon on nähtav avalikkusele VeeVeebis.	Valminud on veemajanduskavade alusuuringud ja üleujutusohupiirkondade ning üleujutusega seotud riskipiirkondade kaardid. Kaardid avaldati Maa-ameti geoportaalil.	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Pinnaveekaitse korraldamine	Pinnaveekogumite hindamissüsteem on täiendatud. Teostatud on asjakohased mõjuhinnangud koormuste välja selgitamiseks.	Pinnaveekogumite hindamissüsteem on täiendatud (rakendamine algab vastava määruse jõustumisega aastal 2020). Veemajanduskava (2022-2027) koostamiseks on valminud uuring "Vesikonna pinnavett mõjutava inimkoormuse ülevaade".	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Põhjaveekaitse korraldamine	Teostatud on asjakohased mõjuhinnangud koormuste välja selgitamiseks sh valminud uuring nitraatide ja pestitsiidide kõrgendatud sisalduse põhjuste ja leviku ulatuse väljaselgitamiseks Siluri-Ordoviitsiumi Pandivere põhjaveekogumis.	Valmis uuring "Põhjaveekogumite piiride kirjeldamine, koormusallikate hindamine ja hüdrokeoloogiliste kontseptuaalsete mudelite koostamine". Määratud on igale põhjaveekogumile koormusallikad. Uuring nitraatide ja pestitsiidide kohta Siluri-Ordoviitsiumi Pandivere põhjaveekogumis. „Hüdrokeoloogiline uuring nitraatide ja pestitsiidide kõrgendatud sisalduse põhjuste ja leviku ulatuse väljaselgitamiseks Siluri-Ordoviitsiumi Pandivere põhjaveekogumis Ida-Eesti vesikonnas“ lõpptähtaeg on edasi lükatud 30.04.2020.	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Veeskeskkonnale avalduva koormuse mõju vähendamine	Teostatud on asjakohased mõjuhinnangud koormuste mõju vähendamiseks ja meetmete kavandamiseks. 2019 a alustatakse uue NTA tegevuskava koostamisega. Kehtestatud on nõuded välipidamisel olevate loomade keskkonnariski vähendamiseks.	2019 a kehtestatud uus keskkonnaminsitri määrus nr 46 "Põllumajandusloomade välitingimustes pidamisest lähtuva keskkonnariski vähendamise ja keskkonnohu vältimise nõuded". Uue NTA tegvuskava koostamisega alustatakse siiski 2020. aastal	Täidetud osaliselt

	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Investeeringute kavandamine veekeskkonnale avalduva koormuse vähendamiseks ja veekogumite hea seisundi saavutamiseks	Toimub veekeskkonnale avalduva koormuse vähendamiseks ja veekogumite hea seisundi saavutamiseks ja üleujutuste mõjude vähendamiseks välja töötatud investeeringumeetmete rakendamise korraldamine.	ÜF 2014-2021: 2019. aastal tehti veevaldkonnas 1294 rahastamisotsust 40 mln euro eest. 2018. a lõpus oli meetme tegevuse toetuste maht 46%, 2019. aasta lõpuks on see maht 80%. KIK-i keskkonnaprogramm: 2019. aastal tehti avatud voo kaudu veevaldkonna investeeringuid 28 projektile kogumahuga 7,16 mln.	Täidetud
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Investeeringute kavandamine üleujutuste mõjude vähendamiseks	Toimub üleujutuste mõjude vähendamiseks välja töötatud investeeringumeetmete rakendamise korraldamine.	Välja on töötatud üleujutusohu riskide maandamise meede, kus saab toetust küsida riskide maandamiseks tehniliste meetmete projekteerimiseks ja erinevateks uuringuteks. Investeeringute meede valmib 2020 a.	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 7 (T)</b>	Sademevee loodislähedaste lahenduste kasutusele võtu edendamine üleujutuste vältimiseks.	Koostatud on sademevee strateegia sademevee lahenduste efektiivsemaks kavandamiseks.	Sademevee strateegia koostatud ning avaldatud KeM kodulehel: <a href="https://www.envir.ee/sites/default/files/1_sk_7.11.2018_0.pdf">https://www.envir.ee/sites/default/files/1_sk_7.11.2018_0.pdf</a> . Strateegia võimaldab valida sobivaid kombineeritud sademevee lahendusi sõltuvalt piirkonna eripäradest. Sobivaid sademevee lahendusi ja valikute tegemise põhimõtteid on tutvustatud ka erinevatel infopäevadel, mida korraldasid nii Rahandusministeerium kui ka Keskkonnaministeerium kohalikele omavalitsustele ja teistele huvigruppidele planeerimise ning üleujutuse teemadel.	Täidetud
	<b>Tegevus 8 (T)</b>	Elanikkonnale nõuetekohase veeteenuse (joogiveega varustamine ja reovee kokkukogumine) tagamine taskukohase hinnaga	On vastu võetud uus ÜVVKS, mis tagab kvaliteetse ja jätkusuutlikku veeteenuse osutamise taskukohase veehinnaga.	ÜVVKS eelnõu on vastu võtmata, seoses sellega, et EISI esitatud eelnõu vajab olulisi täiendusi.	Täitmata
	<b>Meede 1.5 (M)</b>	<b>Välisõhu kaitse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Välisõhk on puhas, vähendatud on välisõhu saasteainete heitkoguseid ja osoonikihti kahandavate ainete kasutamist			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Õhukvaliteedi hindamine ja selle alusel meetmete kavandamine ja rakendamine õhukvaliteedi parandamiseks	Teostatav seire on kaasajastatud ja vajaduspõhine, seireandmed reaajas kättesaadavaks tehtud, EL aruanne koostatud ja esitatud EK-le.	Teostatav seire on kaasajastatud ja vajaduspõhine, seireandmed reaajas kättesaadavaks tehtud, EL aruanne koostatud ja esitatud EK-le.	Täidetud

	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Välisõhu saasteallikate inventuuri tegemine ja aruandlus	Inventuuri andmete alusel on täidetud aruandluskohustused. Riigil saasteainete heitkoguste vähendamise otsusteks vajalik informatsioon olemas.	Inventuuri andmete alusel on täidetud aruandluskohustused. Riigil saasteainete heitkoguste vähendamise otsusteks vajalik informatsioon olemas.	Täidetud
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Mootorikütuste (sh biokütuste) ja laevakütuste kvaliteedi kontrollimine ning aruandlus	Mootorikütuste (sh biokütuste) ja laevakütuste kvaliteet on kontrollitud ja tulemused esitatud EK-le.	Mootorikütuste (sh biokütuste) ja laevakütuste kvaliteet on kontrollitud ja tulemused esitatud EK-le.	Täidetud
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Osoonikihti kahandavaid aineid kogutakse kokku ja hävitatakse nõuetekohaselt	Osoonikihti kahandavad ained on järk järguliselt käibelt kõrvaldatud ja hävitatud.	Osoonikihti kahandavad ained on järk järguliselt käibelt kõrvaldatud ja hävitatud.	Täidetud
	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Riikliku õhusaaste programmi koostamine ja rakendamine	Programm koostatud ja EK -le esitatud 1.aprilliks 2019, programmi rakendatakse.	Programm koostatud ja EK -le esitatud 1.aprilliks 2019, programmi rakendatakse.	Täidetud
	<b>Meede 1.6 (M)</b>	<b>Kiirgusohutuse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Inimeste ja looduskeskkonna kaitse ioniseeriva kiirguse kahjustava mõju eest on tagatud.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Kiirgus- ja tuumaohutusosalase õigusloome harmoneerimine uute rahvusvaheliste nõuetega	Õigusaktide eelnõud on välja töötatud.	Õigusaktide eelnõud on välja töötatud.	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Radioaktiivsete jäätmete ja nende käitlemisega seotud ohtude vähendamine	Paldiski endise tuumaobjekti kahe reaktorisektsiooni likvideerimisele ja radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga rajamisele eelnevad keskkonnamõju hindamiseks vajalikud uuringud on käivitunud. Alustatakse radioaktiivselt saastunud metallijäätmete sulatamisele saatmise töödega.	2019.a alustati Paldiski endise tuumaobjekti kahe reaktorisektsiooni likvideerimisele ja radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga rajamisele eelnevate keskkonnamõju hindamiseks vajalike uuringute ettevalmistamisega, töödega alustatakse aastal 2020	Osaliselt täidetud.
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Kiirgusalase teadlikkuse edendamine	Valminud on radooniriski ja looduskiirguse atlas. Iga aasta korraldatakse vähemalt üks kiirgusohutuse alane teabepäev. "Kiirgusohutuse riiklik arengukava 2018-2027" rakendusplaani ning radooni tegevuskava rakendamisega on alustatud.	Valminud on radooniriski ja looduskiirguse atlas. Iga aasta korraldatakse vähemalt üks kiirgusohutuse alane teabepäev. "Kiirgusohutuse riiklik arengukava 2018-2027" kinnitati 2020.a jaanuaris, rakendusplaani ning radooni tegevuskava rakendamisega on alustatud.	Täidetud

	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Valmisoleku tagamine kiirgushädaolukorrale reageerimiseks	Toimub kiirgushädaolukorras reageerimiseks vajalike seadmete ja vahendite baasi täiustamine ja käigushoidmine (sh numbriline ilmaennustuse keskkond); Tagatakse kiirgushädaolukorra lahendamise plaani ja riskianalüüsi ajakohasus. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Toimub kiirgushädaolukorras reageerimiseks vajalike seadmete ja vahendite baasi täiustamine ja käigushoidmine (sh numbriline ilmaennustuse keskkond); Tagatakse kiirgushädaolukorra lahendamise plaani ja riskianalüüsi ajakohasus. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Täidetud
	<b>Meede 1.7 (M)</b>	<b>Kliimamuutustega kohanemine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Paranenud on Eesti riigi valmisolek ja võimekus kliimamuutuste mõjuga kohanemiseks kohalikult, piirkondlikult ja riiklikult.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	„Kliimamuutuste mõjuga kohanemise arengukava aastani 2030“ ja rakendusplaani elluviimine	„Kliimamuutuste mõjuga kohanemise arengukava aastani 2030“ ja rakendusplaan on elluviimisel. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	"Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030" rakendusplaani aastateks 2017-2020 tegevusi viiakse ellu ja tegevuskava aastateks 2021-2025 on alustatud.	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Elanikkonna teadlikkuse tõstmine kliimamuutuste riskidest ning ennetamistegevustest (maakasutus, planeerimine, ehitus, kinnisvarahaldus)	On alustatud elanikkonna kliimamuutuste riskidest teavitamisega (peamiselt läbi meedia).	On alustatud elanikkonna kliimamuutuste riskidest teavitamisega (peamiselt läbi meedia).	Täidetud
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Kliimamuutustega kaasnevate riskide ja mõjude teadvustamine – täiendkoolituste korraldamine ja info jagamine	Läbi on viidud esimene koolitus KOV spetsialistidele.	ÜP koostamise töötubade raames koostöös RaMiga viidi läbi kliimamuutuste mõjudega kohanemise loengud. Lisaks korraldati üleujutuste ja kliimamuutuste infopäevad Tartus Tallinnas ja Pärnus.	Täidetud
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Elanikkonna teadlikkuse tõstmine kliimamuutuste tervisemõjudest ning kohanemise võimalustest – kliimamuutustega kohanemise süsteemse ja ülevaatliku veebiportaali loomine	On olemas kliimamuutustega kohanemise süsteemne ja ülevaatlik veebiportaal, kuhu laetakse infot kliimamuutuste mõjudega kohanemise kohta (sh kasulikud soovitusel, interaktiivsed tööriistad riskide maandamiseks).	Üldist veebiportaali ei ole plaanis luua, vaid edasi arendada olemasolevaid kliimamuutustealaseid infokanaleid.	Täidetud
	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Tegevusplaanide koostamine ja käitumisjuhiste arendamine kliimamuutustest tulenevate terviseriskide vähendamiseks.	On alustatud tegevusplaanide ja käitumisjuhiste koostamisega erinevate kliimamuutustest tulenevatele olukordadele	SiMil ja Terviseametil on käitumisjuhised väljatöötatud ning avalikkusele kättesaadavas tehtud. Nt kriis.ee olevad juhised.	Täidetud

	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Meteoroloogilise kliimateenuse osutamine	Kliimateenused on kaardistatud, uued teenused välja töötatud, kliimaanalüüse ja prognoose kasutatakse otsustuste tegemisel ja säästva arengu planeerimisel. Toimib kliimanormide arvutamine; ilmarekordite ning ekstreemsete ilmastikunähtuste registreerimine; Andmete kuu- ja aastakokkuvõtete ilmumine Ilmateenistuse veebilehel toimib.	Ilmarekordid ning ekstreemsed ilmastikunähtused on registreeritud; Andmete kuu- ja aastakokkuvõted on koostatud ja avalikustatud Ilmateenistuse veebilehel	Täidetud osaliselt
	<b>Meede 1.8 (M)</b>	<b>Merekeskkonna kaitse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Mereala hea keskkonnaseisund on saavutatud ning säilitatud.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Eesti laevade ja Eesti vetes liikuvatele laevade keskkonnaohutuse tagamine	Laevad ei põhjusta keskkonnareostust, Eesti mereala kaitseks on tagatud reostuskahjude hüvitamine. Ballastvete konventsiooni rakendamise tagamiseks tehakse koolitusi, ajakohastatakse olemasoleva õigusaktid, korraldatakse Eesti lipu all sõitvate laevade, Eesti sadamate valmisolekut Ballastvete konventsiooni rakendamise kohustuste täitmiseks	Jõustus Nairobi konventsioon laevavrakkidest tingitud võimaliku mõju reguleerimiseks. Koostati analüüs merekeskkonna kaitset tagavate regulatsioonide puuduste selgitamiseks. Algatati erandite andmine ballastvee konventsiooni täitmiseks ja uuringud ballastvetega seotud võõrliikide ja patogeenide hindamiseks (jätkuvad 2020).	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Koostöö korraldamine Läänemere kaitseks	Läänemere riikide koostöö tagab konventsioonis määratud keskkonnakaitse eesmärkide saavutamise.	Analüüsiti senist koostöö tulemuslikkust. Esitati info HELCOMile Läänemere koostöö tõhustamise kohta, konkreetsemalt ettepanekud HELCOMi eelarve efektiivsemaks kasutamiseks. Uuendati Eesti ekspertide koostöövõrgustik ja suunati Eesti eksperte koostööle nii HELCOMi kui EL ekspertvõrgustikes, et tagada erinevate koostööstruktuuride parem omavaheline sidusus ja tööde-tulemuste harmoniseeritus. Osaleme aktiivselt Läänemere tegevuskava uuendamisel ja HELCOMi erinevate töörühmade ja ekspertrühmade töös.	Täidetud osaliselt

	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Merestrategia koostamise ja rakendamise korraldamine	Rakendatakse merestrategia meetmekava. Mere seisundi hindamise süsteemi moodustavate näitajate, näitajate hea seisundi piiride ja näitajate määramise meetodikate koostamine ning ajakohastamine	Koostati ja avaldati ülevaade merestrategia meetmekava täitmisest, jätkati mere meetmekava meetmete rakendamist, korraldati avalik arutelu merestrategia meetmekava meetmete rakendamise hetkeisu arutamiseks ja hindamiseks. Algatati merestrategia seireprogrammi ja meetmekava uuendamine (kestab 2020-2022). Valmis merevee hapnikusalduse hindamisindikaator (metoodika, kasutatavus Eesti merealal, läviväärtused). Algatati merepõhja kaardistamine potentsiaalse meretuulepargi piirkonnas, mille raames täpsustati karide elupaigatüübi levikut Saaremaast läände jääval merealal (lõpparuanne 2020). Jätkati mereseire innovaatiliste meetodite edasiarendamist ja testimist (mere-RITA projekt, mida rahastab ETAg).	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Merekeskkonna kasutamise ohutuse tagamine	Merekasutuse erinevad liigid ei too kaasa häiringuid keskkonnaseisundis. Teostatav seire on kaasaegne ja vajaduspõhine ning seireandmed on kättesaadavad. Alustatakse teadaolevalt ohtlike vrakkide järk-järgulist ohutstamist.	Algatati merestrategia seireprogrammi uuendamine, koostati uue seireprogrammi esialgne versioon. Selle avalikustamine ja arutelu toimub 2020 aastal.	Täidetud osaliselt

	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Sinimajanduse edendamine ja Eesti merealade kestlikku kasutamist soodustavate tegevuste rakendamise korraldamine.	Mere keskkonna seisundi parandamiseks piirkondlikku sotsiaalmajanduslikku olukorda arvestavate merekeskkonna seisundi parandamise meetmete väljatöötamine Kavandatakse tegevused SDG 14 eesmärkide saavutamiseks Eesti merealal	Osaleti mereala ruumilise planeerimise protsessis, esitati peamised mere kaitset ja kestlikku kasutamist võimaldavad ettepanekud ruumilise planeeringu koostamiseks. Alustati sinimajanduse valdkonda panustavate tegevuste hindamist ja analüüsimist. Erinevate projektide läbi selgusid vesiviljeluseks (eelkõige karbi- ja vetikakasvandusteks) sobivad merepiirkonnad. Kinnitati merestrategie uuendatud sihid, mis on merestrategie meetmekava uuendamise aluseks.	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Mereala kasutamist ja kaitset iseloomustava andmestiku loomine ja sidumine olemasolevate keskkonnaandmestikega	Mereala kasutamist ja kaitset ning erinevate kasutusliikide keskkonnamõju iseloomustavate andmestike sidumine ühiselt toimivaks andmesüsteemiks	Algatati EELIS uuendamine, et sellesse sisestada merestrategiega seotud andmeid ja võimaldada merestrategie INSPIRE-teenus hiljemalt 2022.a. 2019.a valmis merestrategie hindamiskriteeriumite plokk ja sisestati vajalikud andmed (sh mereala piirkondade ruumikujud ja nendega seonduv info), 2020.a jätkub töö seisundihinnangute ja sihtide mooduli arendamisega EELISesse ja andmete sisestamisega. Koostöös KAURiga jätkati erinevate meteuuringute tulemuste kandmist KESE andmebaasi v Eelisesse, sõltuvalt temaatikast.	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 7 (T)</b>	Väljaspool Eesti jurisdiktsiooni oleva mereala kaitse ja kasutamise eelduste ning tingimuste määratlemine	Teostatavus- ja tasuvusanalüüs väljaspool Eesti jurisdiktsiooni oleva mereala ressursside keskkonnaohutu kasutamise võimaluste määratlemiseks Eesti teadlaste ja ettevõtjate jaoks	Muudeti ja täpsustati mereuuringute tegemise korda veeseaduses.	Täidetud osaliselt
	<b>Meede 1.9 (M)</b>	<b>Tõhusa ilmateenistuse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Avalikkusele, ametkondadele ja sihtgruppidele on tagatud hüdrometeoroloogilised seireandmed, prognoosid ning hoiatused.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Hüdro meteoroloogilise seire andmete kogumine, tootmine, töötlemine, analüüsimine ja avalikustamine ning selleks vajaliku taristu tagamine	Hüdro meteoroloogilise andmehõive, sh <i>in-situ</i> , satelliidi- radari- ja mudelite andmete riskisutuse tagamine ja andmeanalüüs; Hüdro meteoroloogilise seirevõrgu ja selleks vajaliku taristu kaasajastamine ja automatiseerimine; Keskkonnaagentuur on liitunud põhjamaade koostöögrupiga NordNWP ja planeerib mudelite üleviimist põhjamaade ühisele superarvutile.	Kõik kättesaadavad hüdro meteoroloogilised andmed kasutatakse teenuste ja väljundi koostamisel. SEME projekti raames on seirevõrk uuendamisel.	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Ilmaprognooside ja ohtlike ilmastikunähtuste hoiatuste koostamine ja väljastamine. Elutähtsa hüdro meteoroloogilise teenuse osutamine	Avalikkusele, ametkondadele ja teistele sihtgruppidele on igapäevaselt (ööpäevaringselt) tagatud ilmaprognoos Eesti maismaa- ja merealade, õhuruumi ning siseveekogude kohta ja ohtlikest ilmastikunähtustest võimalikult varajaste hoiatustega teavitamine; Kaasajastatakse sünoptiku töölauda, jääkaardi koostamise tehnoloogiat ja merejää prognoosimudelit ning automatiseeritakse prognoosimiseks ja nende väljastamiseks vajalikke tegevusi; Arendatakse maanteeilma prognoosi rakendust ja visuaaliseerimiskeskonda; Eesti peab läbirääkimisi täisliikmelisuse saavutamiseks Euroopa Keskkonnakorralduse Keskuses (ECMWF), mis annaks Eesti ekspertidele juurdepääsu keskuse arvutusressurssidele ja võimaldab kasutada suuremat hulka operatiivinfot.	Ilmaprognoosid ja ohtlike ilmastikunähtuste hoiatused maismaa- ja merealade, õhuruumi ning siseveekogude kohta on õigeaegselt koostatud, edastatud tarbijatele ja avalikustatud kodulehel.  Sünoptiku töölauda kaasajastamine jätkub, jääkaardi projekti on alustatud ning edeneb vastavuses projekti tegevuskavaga.  Toimub maanteeilma mudeli pidev arendus.  ECMWF täisliikmelisuse vajalikud eeltööd tehtud (tõlketööd, välisministri kinnitus edastatud, VV korralduse eelnõu valmis) ja protsess läheb edasi aastal 2020.	Täidetud
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Riigisisese ja rahvusvahelise andmevahetuse ja aruandluskohustuste täitmine	Õigeaegselt ja kvaliteetselt on täidetud aruandlus- ja andmevahetuskohustus Maailma Meteoroloogiaorganisatsioonile (WMO) ning teistele asjaomastele riigisisestele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele.	Igaastane aruandlus on tehtud	Täidetud
	<b>Meede 1.10 (M)</b>	<b>Keskkonnakorraldus</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Keskkonnakorralduslike meetmete rakendamise kaudu on tagatud hea keskkonnaseisund.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Keskkonnavastutuse rakendamine	Analüüsitud on keskkonnavastuse ja seotud keskkonnaseaduste rakendamise koosmõju ja kattuvusi.	Kuna keskkonnavastutust tuleb käsitleda koos vastavate seadustega, sh keskkonnamõju hindamist ja keskkonnatasusid reguleerivate õigusaktidega, ei olnud võimalik analüüsiga edasi liikuda. Plaanis on keskkonnatasude süsteemi terviklik ülevaatamine alates 2020 II kvartalist, sh vaadata üle koosmõju keskkonnavastutuse seadusega. Keskkonnamõju hindamise osas on pooleli 2019 alustatud analüüs, millele järgnevalt saab minna edasi keskkonnavastutuse rakendamise analüüsiga.	Täitmata
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Kriisireguleerimise süsteemi toimimine	Toimepidevuse plaanid uuendatud.	KAUR uuendas oma toimepidavuse plaani ning KeA-I on uuendus käsil. KeM haldusala on aina tihedamalt seotud laiapõhjalise riigikaitsega ning arvestab oma vastavate tegevustega. Valminud on kava, mis käsitleb KeM haldusala tegevust valdkonnas.	Täidetud
	<b>Alavaldkond</b>	<b>Keskkonnakasutus</b>			
	<b>2. Alaeesmärk</b>	<b>Tagatud on jätkusuutlik ja tõhus keskkonnakasutus</b>			
	Mõõdik 1	Kasvuhoonegaaside summaarne heitkogus kauplemissüsteemivälistes sektorites, mln tonni CO2 ekvivalenti.	5,99	Tegelik heide 2018. a: 6,11 2019. a esialgne prognoos: 5,88 (ümlberarvutatud piirmäär 5,99)	Täidetud
	Mõõdik 2	Materjalitootlikkus: SKP ja kodumaise toormekasutuse suhe, eur/kg	0,50	0,47. Näitaja on pärast mitmeid aastaid tõusu esimest aastat langenud. Ressursitõhususe meetmest toetatud investeeringud pole veel olulist mõju avaldanud, samas tuleb arvestada, et näitaja sõltub peamiselt põlevkivi kaevandamise ja töötlemise mahtudest.	Täitmata
	Mõõdik 3	Olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist, %	41	31 (2018), 2019.a tase selgub I poolaastal (prognoos 31)	Täitmata
	Mõõdik 4	Tarbijate hulk, kes saab ühisveevärgist nõuetele vastavat joogivett, %	100	100	Täidetud

Mõõdik 5	Registrisse kantud osa Eesti maismaa territooriumist, %	99,3	99,4	Täidetud
Mõõdik 6	Metsakasutus, mln m <sup>3</sup>	12 kuni 15	11,3 (eksperthinnang)	Osaliselt täidetud
Mõõdik 7	Erametsade uuendamise osakaal uuendusraiate mahust, %	38	47,3	Täidetud
<b>Meede 2.1 (M)</b>	<b>KHG heite vähendamine (kliimamuutuste leevendamine)</b>			
Meetme eesmärk (ME)	Kliimamuutuseid on leevendatud tänu KHG-de heitkoguste vähendamisele ja kauplemise süsteemi väliste sektorite heite kasvu piiramisele.			
<b>Tegevus 1 (T)</b>	EL-i kasvuhoonegaaside lubatud heitkogustega kauplemise süsteemi (EL-i HKS-i) rakendamine	EL-i HKS-i rakendatakse järjepidevalt; seire, aruandluse ja tõendamise tegevused toimuvad korrektselt; toimib KHG register; Eesti osaleb enampakkumistel ja rakendatud on elektrisektori moderniseerimiseks tasuta lubatud heitkoguse ühikute väärtuses projekte.	ELi HKS-i rakendamise koordineerimine on toimunud järjepidevalt ja tagatud sujuv toimimine, ühikutega kauplemine enampakkumine ning KHG registri kasutamine. Ettevõtete halduskoormuse vähendamiseks määrati ELi HKS-i sisuliseks rakendajaks Eestis Keskkonnaamet.	Täidetud
<b>Tegevus 2 (T)</b>	EL-i HKS-i direktiiv 2020+, läbirääkimine ja seisukohtade kaitsmine	Eesti on operatiivselt analüüsinud EL-i HKS-i direktiivi muutmissettepanekut ja väljapakutud alternatiivseid lahendusi, kujundanud seisukohad ja neid kaitsnud.	Muudatusettepanekud analüüsiti läbi ja kujundati seisukohad, mis ELi HKS-i muudetud direktiivis ka arvesse on võetud. Direktiivi uuendatud sätteid üle võetud atmosfääriõhu kaitse seadusega. Direktiivi alamaktid on osaliselt vastu võetud ja osaliselt veel räägitakse neid läbi. Läbirääkimistel lähtutakse kujundatud seisukohtadest.	Täidetud
<b>Tegevus 3 (T)</b>	EL-i fluoritud kasvuhoonegaaside (F-gaaside) määruse rakendamine. F-gaaside heitkoguste vähendamine F-gaase sisaldavate seadmete lekete vähendamise ja alternatiivide tutvustamise kaudu.	F-gaase sisaldavatest seadmetest on täpsem ülevaade ja teostatakse riskipõhist järelevalvet. Eestis võetakse aina laiemalt kasutusele F-gaaside alternatiive.	F-gaase sisaldavatest seadmetest on täpsem ülevaade ja teostatakse riskipõhist järelevalvet. Eestis võetakse aina laiemalt kasutusele F-gaaside alternatiive.	Täidetud
<b>Tegevus 4 (T)</b>	Iga-aastase kasvuhoonegaaside heitkoguse inventuuri tähtaegne koostamine ning nõuete täitmine	Eesti esitab 2019–2022 igal aastal õigeaegselt korrektse inventuuri	Eesti esitas 2019. aastal õigeaegselt korrektse inventuuri.	Täidetud

	<b>Tegevus 5 (T)</b>	„Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“ elluviimise koordineerimine	Eesti 2050 konkurentsivõimelise vähese CO <sub>2</sub> heitega majanduse edenemiskava „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“ on elluviimisel.	Eesti 2050 konkurentsivõimelise vähese CO <sub>2</sub> heitega majanduse edenemiskava „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“ on elluviimisel.	Täidetud
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Suurte laevade CO <sub>2</sub> heite seirekohustuse rakendumine	2018. aastal on Eesti lipu all sõitvate suurte laevade omanikud alustanud CO <sub>2</sub> heite seirega ja Eesti sadamad seire kontrolliga.	Eesti lipu all sõitvad laevad on esitanud 2018. aasta kohta CO <sub>2</sub> heitega seotud aruandluse EU THETIS MRV süsteemis.	Täidetud
	<b>Tegevus 7 (T)</b>	EL-i kasvuhoonegaaside lubatud heitkogustega kauplemise süsteemist väljajäävate (Jagatud kohustuse otsuse) sektorite heitkoguste kasvu piiramise tagamine	Nimetatud sektorite heitkoguste kasv igal aastal on väiksem kui aastane heitkoguste piirkogus. Võimalusel rakendatakse Jagatud kohustuse otsuse kohast heitkoguse ühikutega kauplemist. Läbi viidud uuringu tulemusena on välja selgitatud kulutõhusaimad meetmed heitkoguste vähendamiseks.	EL-i kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemissüsteemi väliste sektorite KHG heide on väiksem kui ettenähtud piirmäär. Konkreetsetest meetmetest viidi 2019. aastal ellu elektriautode ostutoetuse meede. Samuti otsustas VV kogu Eesti avaliku raudtee elektrifitseerimise ja 6 uue elektrirongi ostmise - meetmed vähendavad Eesti KHG heitkogust perioodil 2021-2030.	Täidetud
	<b>Tegevus 8 (T)</b>	2030 Jagatud kohustuse määruse eelnõu osas on Eesti seisukohad kujundatud ja kaitstud EL-i läbirääkimistel.	Eesti 2030 heitkoguste vähendamise eesmärk on õiglane, jõukohane ning paindlikult saavutatav.	Eesti 2030 heitkoguste vähendamise eesmärk on õiglane, jõukohane ning paindlikult saavutatav.	Täidetud
	<b>Meede 2.2 (M)</b>	<b>Maapõueressursi tõhus kasutamine (maapõu, põlevkivi, ehitusmaavarad)</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Maapõue ja seal leiduvaid loodusvarasid uuritakse ning kasutatakse Eesti ühiskonnale võimalikult suurt väärtust looval moel, arvestades keskkonnavalaseid, sotsiaalseid, majanduslikke, geoloogilisi ja julgeoleku aspekte.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Maapõue poliitika põhialused 2050 elluviimise koordineerimine	Maapõuealaste arengudokumentide ja õigusaktide koostamisel ning ülevaatamisel lähtutakse maapõupoliitika põhialustes määratud põhimõtetest ja arengusuundadest. Koostöös MKM ja geoloogiateenistusega on koostatud Eesti geoloogilise baaskaardistamise kava ja maapõue rakendusuuringu ja teadus-arendustööde kava ning inimeste maapõuealane teadlikkus on suurenenud.	Maapõuealaste arengudokumentide ja õigusaktide koostamisel ning ülevaatamisel lähtutakse maapõupoliitika põhialustes määratud põhimõtetest ja arengusuundadest. Koostöös MKM ja geoloogiateenistusega on koostatud Eesti geoloogilise baaskaardistamise kava ja maapõue rakendusuuringu ja teadus-arendustööde kava ning inimeste maapõuealane teadlikkus on suurenenud.	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Põlevkivi säästlik kasutamine ja kaitse	Põlevkivi kasutamise riikliku arengukava 2016-2030 rakendusplaanis ettenähtud tegevused on elluviidud ning vajalik aruandlus on Vabariigi Valitsusele esitatud. Põlevkivi säästliku kaevandamise edendamine, sh Eesti põlevkivimaardla kaevandamise eelispirkondade määramine looduskeskkonna ja majanduslike kriteeriumite põhjal; põlevkivi kaevandamisega kaasneva negatiivse mõju vähendamine looduskeskkonnale ja veevarustusele, sh kaevandamispiirkonna põhjaveetaseme muutustest tingitud negatiivse mõju leevendusmeetmete määramine ja nende rakendamise võimalikkuse analüüs ning veevarustuse tagamine kaevandatud aladel, lisaks aheraine taaskasutuse suurendamine ning kaevandamisjäätmete käitlemise PVT väljatöötamine, arendamine ja rakendamine; põlevkivi kaevandamisest tingitud jääkreostuse mõju ja pärandmõju leevendamine, sh suletud kaevandamis jäätmeheidlate seisukorra hindamine ja korrastamine; põlevkivi kasutamisest tingitud negatiivse keskkonnamõju vähendamine, sh veekeskkonnale ohtlike ainete allikate uurimine ja kontrolli tõhustamine, ladestatud jäätmete koostise ja ohtlikkuse määramine; põlevkivialane teadus- ja arendustöö, sh põlevkivivaldkonna ökoloogilise jalajälje selgitamine.	Põlevkivi kasutamise riikliku arengukava 2016-2030 rakendusplaanis ettenähtud tegevused on suures osas tehtud, mõned tegevused on töös, aruandlus Vabariigi Valitsusele on esitatud. Valmis "Põlevkivituhkade ohtlikkuse uuring". Aheraine taaskasutusmäära suurendamiseks on rakendatud regulatiivseid meetmeid (uutele kaevandamislubadele täiendav tingimus taaskasutada vähemalt 40% tekkinud aherainest, samuti on tehtud ettepanekuid tee ehitusprojektidele seatavate nõuete osas).  Töös on "Suletud kaevandamisjäätmeheidlate seisukorra analüüs", mis valmib 2020 sügisel. Kaevandamisega kaasneva negatiivse keskkonnamõju vähendamise osas on koostamisel alkaevandatud aladel olevate varingute likvideerimiseks eeluuringu tellimine, et hinnata millistes etappides ja kuidas varinguauke likvideerida ning töö mahtude eelarveline prognoos. Põlevkivialase teadus- ja arendustöö osas on käimas RITA programm „Maapõueressursside efektiivsemate, keskkonnasõbralikumate ja säästvamate kasutusvõimaluste väljatöötamine“, kus muuhulgas uuritakse "Uute põlevkivienergeetika tehnoloogiate mõju tahkete jäätmete omadustele ja taaskasutusele" ja Põlevkivituha ia aheraine loostika	Osaliselt täidetud.

	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Ehitusmaavarade säästlik kasutamine ja kaitse	Kaevandamisega rikutud ja hüljatud ehitusmaavarade karjäärade asukohad, pindala ja seisukord on selgitatud. Kogu kaevandamisega rikutud ehitusmaavarade karjäärade korrastamismaht on hinnatud ja tehtud otsus tööde edasise elluviija osas (KA, RMK, MA).	Kaevandamisega rikutud ja hüljatud ehitusmaavarade karjäärade asukohad, pindala ja seisukord on määratud ning välja selgitatud. Kogu kaevandamisega rikutud ja hüljatud ehitusmaavarade karjäärade korrastamismaht on hinnatud koondatud ühte tabelisse. Valimist on välja valitud kõige prioriteetsem karjäär, mis vajab esimesena korrastamist. Selleks on vana Harku lubjakivikarjäär.	Täidetud osaliselt.
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade korrastamine	Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade asukohad, pindala ja seisukord on selgitatud.	Turbaalade korrastamine on käimas 1 978 ha soodes. Mõningatest esialgetest kavandatust aladest loobuti erinevate takistuste tõttu, kuid alternatiivsed kohad on välja valitud ja eesmärgid saavutatakse	Täidetud
	<b>Meede 2.3 (M)</b>	<b>Veeressursi tõhus kasutamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Inimestele ja ettevõtetele on tagatud piisavas koguses ja kvaliteetne vesi ning veeressursi kasutatakse säästlikult.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Investeeringute suunamine joogiveetaristu arendamiseks	Toimub joogivee kvaliteedi tagamiseks investeeringute elluviimine. Investeeringute tulemusel vähenevad ka veekaod. Välja on selgitatud Individuaalsete joogiveesüsteemide olukord.	ÜF 2014-2021: 2019. aastal tehti veevaldkonnas 1294 rahastamisotsust 40 mln euro eest. 2018. a lõpus oli meetme tegevuse toetuste maht 46% ja 2019. aasta lõpuks kasvas see maht 80% ni. Täiendav elanikkond, keda teenindatakse tõhusama veevarustuse abil, suurenes aasta jooksul 3028 isiku võrra (kogu perioodi täiendav elanike arv on 4743 isikut). KIK-i keskkonnaprogramm: 2019. aastal tehti avatud vee kaudu veevaldkonna investeeringuid 28 projektile kogumahuga 7,16 mln eurot. Keskkonnaprogrammi kaudu sai 2019. aastal nõuetele vastava joogivee 7000 inimest. 2019 jätkus 2018. aastal alustatud uuring "Hajaasustuspiirkondade joogivee kvaliteedi ja -süsteemide uuring", mis valmib 2020.a mais.	Täidetud

	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Veevarude tõhusa majandamise korraldamine	Põhjaveevarud on hinnatud ja vajadusel ümberhinnatud vastavalt tegelikule veevõtu kogusele. Põhjaveevarude hindamise uuringud on õigeaegselt tehtud ja põhjaveekomisjoni poolt läbi vaadatud ning varud kinnitamiseks ministrile esitatud. Põhjaveevarude hindamisel kasutatakse koostatud põhjaveevaru hindamise juhendis väljatöötatud meetodikaid ja uuringuaruande vormistamise soovitusi	Põhjaveevaru hindamiseks või ümberhindamiseks uuringuaruandeid veekasutajate poolt põhjaveekomisjonile ei esitatud.	Täidetud
	<b>Meede 2.4 (M)</b>	<b>Metsade mitmekesine, tõhus ja jätkusuutlik kasutamine (sh jahindus)</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Metsade tootlikkus ja elujõulisus ning metsade mitmekesine, tõhus ja jätkusuutlik kasutamine on tagatud.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Metsauuendamise hea tava koostamine ja rakendamine	Metsade tootlikkus ja majandamise tulukus on suurenenud; nõuetele vastava metsakultiveerimismaterjali pakkumine on tagatud; olemas on teadmised ja nõuded Eestisse toodava metsakultiveerimismaterjali kohta; raielangid ja hukkunud metsaosad on vajalikus mahus uuendatud.	Erametsaomanikele toetatakse metsauuendustöid, kuid siiani ei uuendata erametsades piisavalt aktiivselt raielanke (lähtuvalt MAK2020 eesmärgist). Metsakultiveerimismaterjali tuleb jätkuvalt ka importida, ressursitõhususe meetmest metsataimetootjatele raha ei jagatud.	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Metsaomanike teavitamine ja pikaajaliste investeeringute toetamine	Metsamuldade kvaliteet on säilitatud ning tagatud on kasvukohale sobiva koosseisuga elujõuliste puistute kasvatamine; metsamajanduslikud tööd on tehtud õigeaegselt ja vajalikus mahus; erametsade tootlikkus ja tagavara juurdekasv suurenevad tulevikus	Jätkuvalt rahastatakse metsaomanikele loodud tugistruktuuri, eeskätt erametsakeskuse tegevust, läbi mille suurendatakse metsaomanike teadlikkust ning jagatakse toetusi erametsanduse suunamiseks.	Täidetud

	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Metsamajanduslike ning looduskaitse võtete ja tegevuste efektiivsuse ja mõju uurimine	Teadmistepõhiselt parendatud õigusaktid, kaitse-eeskirjad ja juhendmaterjalid; metsade kasutamine on tõhusam ja mitmekülgsem. Teostatav seire on kaasaegne ja vajaduspõhine ning seireandmed on kättesaadavad.	Kaitse eeskirju uuendatakse jooksvalt ning metsamajandamise piiranguid uuendatakse neis vastvalt täienenud teadmistele liigikaitse ning elupaikade kaitse osas. Seiretulemused on igaaastaselt Keskkonnaagentuuri poolt uuendatud. 2019 koostatud juhendmaterjal kevadsuviste raiete mõju osas metsaomanikele.	Täidetud
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Metsaressursi süsinikuringe uuringud ja riikliku metsainventeerimise kaasajastamine, metsade kasvumudelite arendamine ning metsade vanuselise jaotuse modelleerimine	Selged ja läbipaistvad meetodid süsinikuvoogude ja Eesti metsa majandamise referentstaseme hindamiseks; paremad teadmised metsamaa tootmispotentsiaali tõhusama kasutamise planeerimiseks; puidu kui taastuvressursi kasutus on suurenenud. Metsa inventeerimisandmete kvaliteet ja usaldusväärsus on tagatud.	Koostati Metsanduse arvestuskava, mis prognoosib aastateks 2021-2026 metsadega seotud süsiniku sidumist ning sätestab referentstaseme. Koostati raport "Metsad ja Kliimamuutused", mis annab metsa puudutavatest ohtudest ja võimalustest kliimamuutustega kohanemise kontekstis. Jätkuvalt on töös järgmised projektid: Kasvuhoonegaaside inventuuri heitkoguste uuringud riikliku aruandluse täitmiseks metsamulla süsinikuvaru aastase muudu osas, 2018-2020. Eesti puistute biomassi mudelite väljatöötamine, 2017-2020. Kaugseire meetoditega metsaressursi arvestamine, 2018-2020. Laserskanneri välitöömeetoodika väljatöötamine statistilise metsainventuuri proovitükkide mõõtmiseks, 2019. Koostamisel on metsanduse arengukava aastani 2030.	Täidetud osaliselt

	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Metsaregistri e-teenuste arendamine	Metsaregistri e-teenus on kasutajasõbralik ning metsaomanike teavitamise, metsateatiste ja metsatoetuste menetlemise kiirus ning kvaliteet on tõusnud	Metsaregistri arendused on pidevad tegevused, millega on alates metsaregistri uuele platvormile üleminekut tegeletud. 2019 täiendati metsanduslikke kontrole ja valmistuti 2020 linnade rohealade kooskõlastuse rakendamiseks kontrollides. Arendati naaberkinnistute omanike teavitamise osa, et naaber saaks tellida teavituse, kui metsateatis naaberkinnistule esitatakse. Loodi võimalus XML faili üleslaadimise teel metsateatise esitamiseks, mis suurendas e-kanalite kaudu esitatud metsateatiste hulka.	Täidetud
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Jahimeeste koolitamine; ulukiseire andmete kogumise korraldamine, analüüsimine, hinnangute andmine <ulukite arvukusele="" ettepanekute="" ja="" koostamise="" td="" tegemine<="" tegevuskavade=""> <td data-bbox="884 480 1323 970">Jahimeeste teadlikkus ulukibioloogiast ja ulukipopulatsiooni kui loodusressursi kasutamisest on tõusnud; ulukiseireandmete kogumise kvaliteet ja hinnangute andmine ulukite arvukuse ja selle muutuste kohta on paranenud; olemasolevate tegevuskavade planeeritud tegevused on ellu viidud ning on algatatud uute tegevuskavade koostamine</td> <td data-bbox="1323 480 1792 970">Regulaarsete koolitustega on tõstetud jahimeeste teadlikkust ulukibioloogiast ja ulukipopulatsiooni kui loodusressursi kasutamisest. 2018-2019 jahiaasta ulukiseire aruanne on õigeaegselt ja ettenähtud mahus esitatud. Ulukiseireandmete kogumise kvaliteet ja hinnangute andmine ulukite arvukusele ja selle muutustele on paranenud. Kehtivate tegevuskavade planeeritud tegevused on ellu viidud ning on algatatud uue suurkiskjate kaitse ja ohjamiskava koostamise ettevalmistamine.</td> <td data-bbox="1792 480 2159 970">Täidetud</td> </ulukite>	Jahimeeste teadlikkus ulukibioloogiast ja ulukipopulatsiooni kui loodusressursi kasutamisest on tõusnud; ulukiseireandmete kogumise kvaliteet ja hinnangute andmine ulukite arvukuse ja selle muutuste kohta on paranenud; olemasolevate tegevuskavade planeeritud tegevused on ellu viidud ning on algatatud uute tegevuskavade koostamine	Regulaarsete koolitustega on tõstetud jahimeeste teadlikkust ulukibioloogiast ja ulukipopulatsiooni kui loodusressursi kasutamisest. 2018-2019 jahiaasta ulukiseire aruanne on õigeaegselt ja ettenähtud mahus esitatud. Ulukiseireandmete kogumise kvaliteet ja hinnangute andmine ulukite arvukusele ja selle muutustele on paranenud. Kehtivate tegevuskavade planeeritud tegevused on ellu viidud ning on algatatud uue suurkiskjate kaitse ja ohjamiskava koostamise ettevalmistamine.	Täidetud
	<b>Meede 2.5 (M)</b>	<b>Maaressursi tõhus haldamine ja ruumiandmete kättesaadavuse tagamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Riigil on olemas vajalik maareserv, riigi maakorraldus ja maatoimingud on otstarbekalt läbiviidud ning kvaliteetsete ruumiandmete kättesaadavus on tagatud.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Maatoimingute ja maakorralduse läbiviimine ning maareservi haldamine. Rail Balticu (RB) projekti realiseerimiseks maade omandamine ja maakorralduse läbiviimine.	Riigi hoonestamata maareservi haldamine on koondunud Maa-ametisse ja kasutusel on uus riigimaade haldamise infosüsteem ja uus oksjonikeskkond riigivara võõrandamiste läbi viimiseks. Riigimaade korrahoid on tagatud. RB projekti maade omandamiseks on vajalikud seadusemuudatused jõustunud. Teostatakse maade omandamise tehinguid ja viiakse läbi maakorraldust.	Maareservi haldamise koondamiseks Maa-ametisse on tehtud Vabariigi Valitsusele ettepanekud riigi kinnisvara koondaruande esitamisel. Maade haldamise infosüsteemi arendus on ühendatud RMITi vastutusel oleva RKVRi arendusega, Maa-amet valmistab ette RKVRi arendusega seotud katastri ruumiinfosüsteemi (KATRI) arendust. Riigimaade korrashoiu tagamine täidetud eelarveliste vahendite piires. Rail Balticu projektis on maade omandamine ja maakorralduse läbiviimine käivitunud.	Osaliselt täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Maa korralise hindamise alase tegevuse koordineerimine ja korraldamine.	Maa korraline hindamine on ettevalmistatud.	Maa korralise hindamise ettevalmistamisega on alustatud. Valmimas on memorandum valitsukabineti istungile. Kui valitsus otsustab hindamise läbi viia, siis hindamise ettevalmistustööd jätkuvad kuni maa korralise hindamise läbi viimiseni.	Osaliselt täidetud
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Maakatastri pidamine, sh andmete kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine.	Maakatastri pidamise õiguslik regulatsioon on kaasajastatud s.h on välja töötatud regulatsioonid katastriandmete ajakohasena hoidmiseks ning katastripidaja on alustanud katastriandmete kvaliteedi tõstmist läbi katastrimöödistamise. E-Katastri kitsendusi põhjustavate objektide (KPO) moodul on välja arendatud. Katastriüksuse kontrollmöödistamiseks on olemas kaasagsed elektrontahhümeetrid.	Katastriüksuse kontrollmöödistamiseks on olemas kaasagsed elektrontahhümeetrid. Olemas kõik 2019.a e-katastri rakenduste arendused. Maakatastri pidamise õiguslik regulatsioon on kaasajastatud s.h on välja töötatud regulatsioonid katastriandmete ajakohasena hoidmiseks ning katastripidaja on alustanud katastriandmete kvaliteedi tõstmist läbi katastrimöödistamise.	Täidetud

	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Ruumiandmete infrastruktuuri arendamine ja toimimise tagamine ning ruumiandmete avalikkusele kättesaadavaks tegemine.	Geoportaalide kaardirakenduse kasutajaliidesed on konsolideeritud, turvanõuetele vastavad ning laialdases kasutuses nii haldusala kui ka teiste asutuste andmete avalikustamisel.	INSPIRE III lisa teenuste direktiivi tähtaeg on 2020. aasta lõpp. 2019. aastal on mõlema põhitegevusega jõutud poole peale: 1) III lisa andmeomanikega koostöös andmete konverteerimine. 2) KEMITiga koostöös vabavaralise IS ülesehitamine. Geoportaalide kaardiliidesed on konsolideeritud, kasutuses andmete avalikustamiseks. Kaardirakenduse kasutajaliidese täiendamine ruumiandmete kättesaamise kasutajasõbralikumaks muutmise töid ei ole toimunud. Tegevus oli plaanitud projektipõhiselt, KEMIT ei pidanud seda valdkonda kõige prioriteetsemaks olukorras, kus SF taotluste osas tuli teha valik.	Täidetud
	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Kaugseire teenuste arenduskeskuse ESTHub välja arendamine.	Kaugseire teenuste arenduskeskus ESTHub on alustanud tööga.	Kaugseire teenuste arenduskeskus ESTHub on alustanud tööga.	Täidetud
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Geoloogilise info säilitamise ja kättesaadavuse tagamine.	Maardlate nimistu, ehitusgeoloogia andmebaasi ja geoloogilise kaardi andmebaasi ning kaardirakenduste töö on tagatud. Viiakse läbi kaevandamistegevuse aerokontroll.	Maardlate nimistu, ehitusgeoloogia andmebaasi ja geoloogilise kaardi andmebaasi ning kaardirakenduste töö on tagatud. Viidud läbi kaevandamistegevuse aerokontroll.	Täidetud
	<b>Tegevus 7 (T)</b>	Kvaliteetsete ruumiandmete tootmine.	Eesti on kaetud kõrgekvaliteetsete ortofotodega (s.h metsakorraldustöödele vajalikud fotod) ning kõrgusmudeliga. Eesti topograafia andmekogu ajakohased andmed on kasutusel teistes andmekogudes. Alustatud on tihealadel detailsemate ruumiandmete kogumist.	2019. toodeti ortofotod ning kõrgusmudelid 1/2 Eesti territooriumi kohta sh metsakorraldustöödele vajalikud ortofotod. Eesti topograafia andmekogu andmeid uuendati üle Eesti, lauskaardistusena uuendati 8%, ehitisi 27% Eesti territooriumist. Koguti detailised alusandmed 25 tiheasustuspriirkonna kohta.	Täidetud
	<b>Tegevus 8 (T)</b>	Geodeetiliste andmete kättesaadavuse tagamine ja geodeetiliste tööde koordineerimine.	Geodeetiliste punktide andmekogu andmed on ajakohased. Gravimeetriselised andmed on kaasajastatud.	Geodeetiliste punktide andmekogu andmed on ajakohased. Gravimeetriselised andmed on kaasajastatud.	Täidetud
	<b>Meede 2.6 (M)</b>	<b>Jäätmemajanduse korraldamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Tagatud on jäätmehoolduse kestev areng järgides jäätmekäitluse hierarhia põhimõtet.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Olmejäätmete ringlussevõtu edendamine ja jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine	Suurenenud on olmejäätmete liigiti kogumine, ringlussevõtt ja korduskasutuseks ettevalmistus	KeM alustas KOVide visiite töstmaks kohapealset kompetentsi jäätmehoolduse korraldamisel; KOVide toetuse määrase eelnõu väljatöötamine; jäätmepaketi direktiivide ülevõtmise eelnõu koostamine ja kooskõlastamine; jäätmekuubiku teavituskampaania.	Täidetud osaliselt.
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Tootjavastutuse süsteemi toimimise tõhustamine.	Tootjavastutuse regulatsioon on selgem ja järelevalve tõhusam	5. juuliks 2020 tuleb üle võtta mitmed direktiivid, sh tootjavastutusega seotud direktiivid. Tootjavastutuse süsteemi tõhustamise meetmed lisatud jäätmeseaduse ja pakendiseaduse muutmise eelnõusse.	Täidetud osaliselt.
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Vaivara ohtlikejäätmete käitluskeskuse järjepideva töö tagamine	Keskus töötab ning tagab ohtlike jäätmete nõuetekohase kogumise ja ladustamise	Keskus töötab ning tagab ohtlike jäätmete nõuetekohase kogumise ja ladustamise	Täidetud
	<b>Tegevus 4 (T)</b>	A-kategooria jäätmeoidla ohutustamine	Jäätmeoidla korrastamisega on alustatud	Alustati täiendava põhjavee uuringuga Kukruse A-kategooria jäätmeoidla juures, et selgitada välja jäätmeoidla mõju põhjaveele.	Täitmata
	<b>Meede 2.7 (M)</b>	<b>Keskkonnakorraldus</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Keskkonnakorralduslike meetmete rakendamise kaudu on tagatud tõhus keskkonnakasutus			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Keskkonnavaldkonna majandushoobade rakendamine	Keskkonna kasutamise välismõjud on teada ja hinnatud on tasude muutmise vajadus ja määr kui ka see, kas keskkonna kasutamise eest on kompenseerimine keskkonnakasutajate vahel õiglane, välismõjude uuring on valmis	Keskkonna kasutamise välismõjud on teada, välismõjude uuring on valmis. 2020 märtsis on plaanis küsida valitsuselt mandaat keskkonnatasude muutmise protsessiga edasi minemiseks, mis hõlmab uue seaduse väljatöötamist, sh keskkonnatasude süsteemi muutmise määra väljaselgitamist.	Täidetud osaliselt

	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Keskkonnajuhtimise propageerimine	Läbi on viidud koolitusi ja teabepäevi ning selle tulemusena on 7 EMAS registreeringut. Keskkonnajuhtimise "hea tava" rakendatakse.	EKJA töötas välja KIKi projekti raames koostöös KeMiga konsulantidele hea tava põhimõtted. Keskkonnajuhtimise Hea Tava konsultantide nimekirja kuuluvad hetke seisuga 7 konsultanti, kes on töendanud EKJA komisjonile oma pädevust ja juhivad oma tegevuses Hea Tava põhimõtteid. Loodud on leevendavad meetmed EMAS ettevõtetele. - 2019. aastast on vastavalt Energiamajanduse korralduse seaduse § 28 vabastus suuretevõtjatele regulaarsetest energiaaudititest. - 2020. aastast on vastavalt jäätmeseaduse § 98 <sup>3</sup> vabastus garantii või finantstagatise omamise kohustusest. EMAS registreeringust huvitatud ettevõtteid on konsulteeritud. 2019. aastal tellis Keskkonnaministeerium uuringu „Euroopa Liidu keskkonnajuhtimissüsteemi (EMAS) rakendamist soodustavate ja toetavate meetmete analüüs“, mille eesmärk on analüüsida ja selgitada välja Euroopa Liidu keskkonnajuhtimissüsteemi (EMAS) kohaselt registreeritud ettevõtetele lihtsustatud keskkonnavalvete taotlemise, aruandluse ja järelevalve teostamise võimalused Eestis. EMAS registreeringute arv vähenes 2019 aastal ühe võrra, neljale registreeringule. Vähenemine oli tingitud registreeritud organisatsiooni tegevuse lõpetamisest (Tallinna Keskkonnaamet).	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	Tööstusheite reguleerimine ning rakendamine sh PVT	THS ja selle alamaktide inventuur on läbi viidud. Riigisisesed, sh Põlevkivi kasutamise PVTd ja uuringud on läbi viidud.	THS ja selle alamaktide inventuur on läbi viidud. Põlevkivi tehnoloogia on uuenenud ning seetõttu on plaanis põlevkivi PVT dokumente uuendada. Uuringu tellimisega on plaanis alustada 2020 II pooles.	Täidetud osaliselt

	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Rohemajanduse ja ringmajanduse põhimõtete toetamine ning rakendamine	Kasvanud on tarbijate ja tootjate teadlikkus (sh ettevõtetele teadlikkuse tõstmise infopäevad). Koolitatud on ressursiauditi tegijaid. Ressursitõhususe meetmest toetust saanud ettevõtete arv (2019 - 69 tk)	2019 toetati 69 projekti ning toimusid infopäevad ja konverents, lõppes ressursiauditorite täiendkoolitus. Kokku on meetmest saanud 2019. a lõpuks toetust 100 projekti. Seoses meetme eelarve olulise vähendamisega on vähendatud meetme eesmärke 135 projektini. Osaliselt tuleb 2020 juurde Keskkonnaprogrammist aga 2022 eesmärki -250 tuleks vähendada.	Täidetud
	<b>Tegevus 5 (T)</b>	Roheliste riigihangete kasutamise tõhustamine	Roheliste riigihangete kasutuse propageerimine läbi erinevate koolituste. Neljas eelisvaldkonnas on keskkonnahoidlike nõuete rakendamine muudetud valitsusasutustele kohustuslikuks.	Osaletud erinevatel seminaridel. BEF koolitab KOV esindajad novembrist 2019 – septembrini 2020. Üle vaadatud riigihangete registris 4 valdkonna kriteeriumid. 4 valdkonna kohustuslikuks muutmiseks volitusnormi ettepanek tehtud riigihangete seaduse VTK-sse.	Täidetud osaliselt
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Ökomärgise kasutamise propageerimine	Kümme EL ökomärgise kasutusõigust omavat ettevõtet; Viidud läbi 2-le erinevale tootegrupile EL ökomärgise koolitusi.	2019. aastal ei lisandunud uusi ettevõtteid, kuid juba olemasolevad ettevõtted laiendasid ja uuendasid EL ökomärgisega tootegruppe. Näiteks ettevõtte, kes omas varasemalt sertifikaati mahapestava kosmeetika tootegrupis, esitas 2019. aastal taotlused lisaks ka 3-le uuele puhastusvahendi tootegrupile. 2019. aastal on konsulteeritud uusi ettevõtteid, kellel on huvi ja soov saada oma toodetele EL ökomärgis. Suure tõenäosusega jõuavad uued ettevõtted 2020. aastal taotluste esitamiseni. Hetkel teadaolevalt on vähemalt 2 uut ettevõtet esitamas taotlusi KIK ringmajanduse programmile toetuse saamiseks. 2019. aastal viidi läbi 2 infotundi, mahapestava kosmeetika ja siseruumi- ning välisvärvide tootjatele, kuhu olid kutsutud erinevad Eesti tootjad. EL ökomärgisel pole head indikaatorit tulemuslikkuse hindamiseks. Isegi kui ettevõtete arv ei suurene, siis positiivne on ka see kui ettevõtted, kes juba omavad mõnel oma tootel EL ökomärgist, on aktiivsed ning laiendavad oma tootegruppe ja ökomärgisega toodete arvu.	Täidetud osaliselt

	<b>Tegevus 7 (T)</b>	Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise rakendamine	On välja töötatud keskkonnamõju hindamise järelhindamise väljatöötamiskavatsus.	Järelhindamise väljatöötamiskavatsust ei ole välja töötatud. 2019. a viidi mõju hindamise (KMH ja KSH) osapoolte seas läbi uuring, millega kaardistati kehtiva süsteemi tugevused ja kitsaskohad. 2020. a on plaanis tellida analüüs, eesmärgiga teha ettepanekud mõju hindamise süsteemi parandamiseks. Analüüs hõlmaks ka järelhindamisega seonduvat. Õiguslike muudatusettepanekute väljatöötamine toimuks 2021. a.	Täitmata.
	<b>Tegevus 8 (T)</b>	Vabatahtlike meetmete terviklik ning tõhus rakendamine	Vabatahtlike meetmete terviklik kontseptsioon on välja töötatud.	Vaba tahte lepingute rakkerühm on loodud. Kaardistatud on valdkondlikud eesmärgi, mis peaksid olema aluseks lepingute sõlmimisel. Lõpliku kontseptsiooni koostamisel on puudu ühtne lähenemine erinevatele huvigruppidele. Kontseptsioon koostamisel. Väljatöötamise perioodil sõlmiti 1 uus VTL ning üks on uuendamisel ning üks ootel.	Täidetud osaliselt
	<b>Alavaldkond</b>	<b>Organisatsiooni arendamine</b>			
	<b>3. Alaeesmärk</b>	<b>Organisatsiooni juhtimine on efektiivselt korraldatud ja ressursse kasutatakse optimaalselt.</b>			
	Mõõdik 1	Kaardistatud avalike teenuste osakaal, %		100	Täidetud
	Mõõdik 2	Asutuse (sh olulise tööpere) palgapositsioon		Asutuse (sh olulise tööpere) palgapositsioon on paranenud avaliku teenistuse palgaturuga võrreldes.	Täidetud
	<b>Meede 3.1 (M)</b>	<b>Strateegilise juhtimise kvaliteedi tõstmine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Tegevuspõhisele eelarvestamisele, sh teenuspõhisele juhtimisele, ülemineku tulemusena on valitsemisalas paranenud strateegilise juhtimise kvaliteet.			

	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Valitsemisala teenuste kaardistamine ja hinnastamine	Valitsemisala teenused on kaardistatud, koostatud on kulu- ja eelarvemudel ning programmdokumendid RES 2020-2023 esitamiseks tegevuspõhiselt.	Valitsemisala teenused on kaardistatud, koostatud on kulu- ja eelarvemudel ning programmdokumendid RES 2020-2023 esitamiseks tegevuspõhiselt.	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Valitsemisala strateegilise planeerimise ümberkorraldamine	Valitsemisala on üle läinud programmipõhisele planeerimisele ning alustatud on tulemusvaldkonna "Keskfond" arengukava koostamisega.	Valitsemisala on üle läinud programmipõhisele planeerimisele ning alustatud on tulemusvaldkonna "Keskfond" arengukava koostamisega.	Osaliselt täidetud
	<b>Meede 3.2 (M)</b>	<b>Teenistujate tasustamine ja koosseisu optimeerimine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Kujundatud on optimaalne teenistujate koosseis asutuse eesmärkide saavutamiseks ja see on kooskõlas kehtestatud piirmääradega. Asutuse (sh olulise tööpere) palgapositsiooni parandamine avaliku teenistuse palgaturuga võrreldes.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Palkade konkurentsivõime tagamine sisemiste ressursside arvelt, töö tulemuslikkuse suurendamine ning avaliku teenistuse palgauuringule põhinevate palgaotsuste langetamine.	Asutuse (sh olulise tööpere) palgapositsioon on paranenud avaliku teenistuse palgaturuga võrreldes.	Asutuse (sh olulise tööpere) palgapositsioon on paranenud avaliku teenistuse palgaturuga võrreldes.	Osaliselt täidetud:
	<b>Meede 3.3 (M)</b>	<b>E-teenuste arendamine ja andmekogude ajakohastamine</b>			
	Meetme eesmärk (ME)	Keskonnaministeeriumi valitsemisalas on kõigi teenuste osutamiseks tagatud kvaliteetne, tõhus, kaasaegne, jätkusuutlik ja turvaline infosüsteem.			
	<b>Tegevus 1 (T)</b>	Tunnustatud IT turvastandardite rakendamine	2019 toimub veel 2017.a läbitud ISKE auditi võimalike puuduste kõrvaldamine ja tegeliku turvaolukorra kontroll, ISKE on suures osas rakendatud.	ISKE on rakendatud. Tegelik turvaolukorra kontroll toimub 2020.a ISKE auditi käigus.	Täidetud
	<b>Tegevus 2 (T)</b>	Andmekogude õiguslike aluste korrastamine	On otsustatud, milliseid õigusakte tuleb luua ja/või uuendada.	Andmekogude õiguslike aluste ajakohastamine toimub jooksvalt.	Täidetud
	<b>Tegevus 3 (T)</b>	IT teenuste osutamise kvaliteedi tagamine ITILi põhiste protsesside juurutamise kaudu	Lisaks juba 2017 juurutatud protsessidele (IM, RF, A&CMgmt) juurutatakse Problem Mgmt, SLM ja Change Mgmt. Protsessid laiendatakse kogu valitsemisala IKT halduses (st ka Maa-ameti IKT halduses)	Kasutusele on võetud uus varahanduslahendus (CMDDB) Jira Insight baasil.	Täidetud

	<b>Tegevus 4 (T)</b>	Vananenud infosüsteemide sulgemine ja uuendamine	Vananenud süsteemide sulgemiseks ja uuendamiseks koostatud ajakava on järgitud halduala ülese tööplaani koostamisel.	Uuendasime 2019 jooksul kütusesekre ja radooni andmebaasi. Alustati doosiregistri uuendamisega, valmib 2020. Teostatud ärianalüüsid TEHA, FOKA ja EELIS uuendamiseks. Teostasime analüüsi ja alustasime arendustega uue punktipõhise e-Katastri loomiseks. On olemas kavad edasiseks tegutsemiseks.	Täidetud
	<b>Tegevus 5 (T)</b>	IT taristu ja kasutajate IT vahendite kaasajastamine	Koostatud tegevusplaani on järgitud kasutatavate vahendite kaasajastamisel.	Tänu 2018.a eraldatud sihtotstarbelisele reservile on osaliselt uuendatud taristut, kuid üldise alarahastuse tõttu tehnoloogiline võlgnevus siiski kasvab. Arvutipargi uuendamine toimus tänu lisarahastusele plaanitud mahus.	Täidetud
	<b>Tegevus 6 (T)</b>	Valdkonnaüleste uute infosüsteemide (nt KESE, KOTKAS, uus OKAS; KKR avaliku teenuse, andmeladu ja analüütikavahend; KIRKE) arendamine, juurutamine ja infosüsteemide omavaheline seostamine (liidestamine).	Keskkonnaseire infosüsteemis (KESE) on kolm valdkonda (vesi, elusloodus ja muld) juurutatud ja kasutusele võetud; uute valdkondade visioon ja ärinõuded on kirjeldatud; Keskkonnalubade infosüsteemis KOTKAS saab taotleda keskkonnakomplekslube ning osaliselt liigilube; KKR Avaliku teenuse visioon on kirjeldatud ning rakendamisel; Andmeladu ja analüütikavahendi visioon ja ärinõuded on kirjeldatud ning rakendamisel. KIRKE versiooni uuendamine on rakendamisel. Uue OKASe arendamine on alanud.	<b>KESEs</b> on juurutatud ja kasutuselevõetud järgmised valdkonnad: mullaseire, mereseire, siseveekogude seire, põhjavee seire, välisõhu seire, metsaseire, kompleksseire, elustiku mitmekesisuse ja maastike seire. <b>KOTKASes</b> saab taotleda keskkonnakompleksluba ja keskkonnaluba (õhk, vesi, jäätmed) ja täita nendega seotud kohustusi (deklaratsioon, omaseire, aastaaruanne). <b>KKR</b> , uue nimega Keskkonnaportaal (KKP), tehtud on 5 kasutusloo analüüs ja koostatud prototüüp. <b>Analüütikavahend</b> on rakendamisel, vt rida 168 täpsemat kirjeldust. <b>KIRKE versiooniuuenduse</b> esimesed kaks etappi kolmest olid läbi (2020a I kvartalis võeti uus KIRKE kasutusele). <b>OKASe</b> arendamise ärianalüüsi hange on alustatud viivitustega seoses SF ettekirjutuste ja Rahandusministeeriumi riigihanke seaduse uute tõlgenduste tekkimisega.	Täidetud

	<b>Tegevus 7 (T)</b>	Andmekaevandamise ja –analüüsi rakendamine valitsemisalas	On alustatud valdkonnaülese andmeanalüüsi ja andmelaotarkvara pilootprojektiga.	Pilootprojekt viidi läbi 2018 lõpp-2019 algus. Selle teadmise/kogemuse põhjal koostasime andmeanalüütika arendamise teekaardi, mille kaks esimest etappi oli paneeritud rahastada SF-st, vastavad taotlused on 2019 esitatud ja 2020 alguses saadud ka positiivsed otsused.	Täidetud
	<b>Uus tegevus</b>	Andmetöötuse terviklik rakendamine valitsemisalas	On alustatud valdkonnaülese äriarhitektuuri kirjeldamisega, koostatud arendusplaan selle muutmiseks.	KEMITis on andmeanalüütikavahendi hankimise ja rakendaamise tehniliste tegevustega alustatud.	Täidetud